

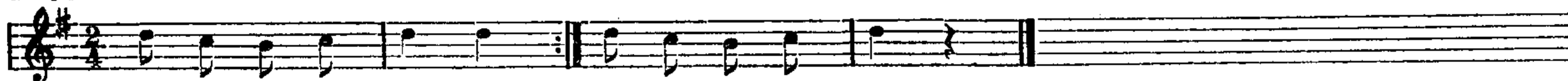
Na to děva z podstolí vylízá a zasedne s jinými.

Hrávají také děvy na čančaráčka či čančaráška, čencábura. Uezme děva poněkud přestrojená do jedné ruky hrnek s vodou a špuněk (kousek koudelky) ovije o posvitek či louč aneb jiné dřevko a chodí od děvy k děvě, hledíc, aby ji buď v odpovídání pomátla, buď k smíchu přivedla, a tak aby ji špuňkem či čančarákem udeřiti mohla po hubě. Říkání pak při tom jest na rozdílných místech rozdílné. N. p. A. Čančarara! Kdo se tomu čančarášku bude řečotati, šplechotati, ten ho bude chtěti. B. Já se mu neřečocu, nešplechocu, ani ho na sebe nechcu. Pochodivši po všech děvách znova chodí a táže se děvy každé, načež tato vždy určitou (níže psanou) odpověď dáti musí, nechce-li čančarákem plesknuta býti. A. Přišel k vám Smíšek? B. Přišel. A. Měl kožený míšek? B. Měl. A. Plhal se po stěně? B. Plhal. A. Měl gality do země? B. Měl. A. Byly-li to galotiska z pěti loktů bez kósička lebo galitky? B. Byly. A jak ten čančaráček čančará = mokuvá. Aneb rozmluva jest ta: A. Jakou ti tvůj milý pantlu koupil? B. Pantlu. Anebo: A. Co ti koupil tvůj milý? B. Pás (nesmí říci pantlu). A. Jakýmas drvama topila? B. Drvama atd. Když již byla se dosti nachodila, zdříme v koutku; i přijde jiná děva a vezme ji špuněk. Tedy ta z dřimoty se vzchopí a hledá špuněk, říkajíc a chodíc od děvy k děvě: Neviděli ste mou hus? B. Jaká byla? A. Na pysku lysku, u zadu zvoneček. Na to se soudí s děvou tou, co jí byla čančárek vzala, u rychtáře, t. j. u děvy přední, jenž jim vypoví soud, aby rozdaly chudým hus tu. Tu roztrhají špuněk a podělí kousky těmi každou děvou, načež děva čančaráčka opět obchází děvy ostatní a ptá se: S kým jedla hus? B. S milým. A. Který je tvůj milý? B. Kocórek bílý. A. Po čí hůře běhá? B. Po Krópalové t. j. musí jmenovati rodinu svého milého, nechce-li trestána býti rukou děvy obchozí.

Hra na Libušu provozovaná v Oseku a okolí téměř totožna jest se hrou čančaráka. Chodí tu děva s koudelí a vodou od děvy k děvě a mumlá do vody. I otazuje se jí přadlena: Co chceš? Děva ta pořád do vody mumlá. Chceš toho N. a dává jí, o němž ví, že by se jí nelíbil, začez ji ta špuňkem postříkuje, už naposledy ji dá toho, jenž se jí líbí. Na to děva ta poděkujíc se odchází. — Podobná hra na Skřetušku. Chodí děva převlečena v kožich na ruby s rozskřepcem nebo posvitkem (děva skřetuška) od děvy k děvě, každé pravíc: Pověz mně o nějakém mládenečku. Pojmenuje-li jí nemilého, lokty ji poštouchá; a když jí posléze dala milého, tu ji hladí.

Hrávají na přístkách taky na Janička. Oblekou děvou do mužského kožicha, převrátí jí rukávy do poly, zástěrou jí zaobalí hlavu a obličej, slovem přistraší ji co strašidlo. Ten Janíček nyní po kolenou leze, od druhá k druhu, jak kdo sedí, k děvám i k chlapcům hře přítomným a tak dlouho lokty osobu trká, až tato mu zpívá. Dokud pěje, co se mu líbí, tu Janíček se radostí poviklává, když ale ho nabírá anebo mu zpívá, co se mu nelíbí, tedy lokty jej tříská, až ho někdy i s lavice shodí. Písně při tom užívají i této:

2285.

Byl Ja - ní - ček krá - sný, hop, Ja - ní - čku, hop.

[: Byl Janíček krásný, :]
měl kožíšek řásný.

Posedl on výše,
koza na něj dýše.

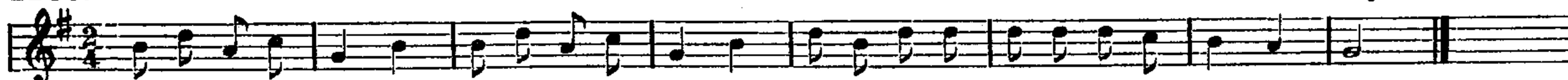
Sedl na ohnisko,
zdálo se mu hnízko.

Hop, Janičku, hop,
snědl's misu króp atd.

U Ualachů hrávají na přístkách na Želmana. Některá z děv jest fojtem; jiné děvy jdou k ní o dceru jeho žádajíce a zpívajíce.

2286.

Zp. II. 396. Ol. 49

Pochválen buď Žel-man, pochválen buď Jo-dro, pochvá-le-ni vše-cí je-ho ry - ú - ře.

Pochválen buď Želman,
pochválen buď Jodro,
pochválení všecí jeho rytířé!

co jste chtěli, Jodro,
co jste chtěli, všecí jeho rytířé?

Na jaký chléb,
na ovesný atd.

Co jste chtěli, Želman,

Vašu dívku, Želman,
vašu dívku, Jodro, atd.

Nedám vám jí atd.